II. ч. 79. (235) ...бота, 12. квітня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і св...

АДМІНІСТРАЦІЯ:
Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-39
РЕДАКЦІЯ:
Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Німецькі війська в Загребі

БЕРЛІН, 11. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

10. ц. м. вечером німецькі війська ввійшли серед величезного одушевлення населення до столиці Хорватії — **Загребу.**

ЗАГРЕБ, 11. IV. — Тоді, коли німецькі панцирні відділи ввійшли серед захоплення населення до столиці Хорватії, загребська радіовисильня закликала хорватський нарід кинути зброю і скласти присягу незалежній хорватській державі. Хорватія вже не буде воювати за чужу, але за власну свободу. Одночасно загребське радіо закликало населення прикрасити прапорами хати з нагоди приїзду борця за волю Хорватії **д-ра Анте Павеліча.**

Великі німецькі перемоги
в Сербії, Греції й Північній Африці

БЕРЛІН, 11. IV. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Великі успіхи на терені Сербії й Греції подано до відома 9. IV. в надзвичайних комунікатах. Німецькі війська, що вийшли зі Стирії, зайняли 9. IV. **Марібор.** Панцирні війська й дивізії піхоти під командою ґен. зброї **фон Кляйста**, що зайняли **Ніш**, вузлову залізничу й комунікаційну точку, наступають далі за ворогом, що відступає. В ударі на альбанський кордон, після переходу ріки **Вардару**, зайнято **Тетово й Прілеп.** Крім поданих учора **20.000 полонених** сербів — дісталося в німецькі руки біля 100 гармат, кількасот скорострілів, великі запаси погінних матеріялів, муніції і виряду. Боеві спадні літаки заатакували успішно шляхи й залізничі обекти в **Югославії.** Боеві літаки обкинули бомбами летовища в Боснії, знищили 7 літаків і ушкодили 5 літаків на землі. В районі між Дравою та Савою обкидано розривними бомбами поїзди з військами й залізничі уладження.

Панцирні війська, що наступали від Югославії долиною Вардару, здобули **Солунь.** Далі на схід німецькі війська переломили лінію Метаксаса, зайняли Ксанті й дійшли до побережжя Еґейського моря. Грецькі війська на схід від Вардару піддалися.

Після завзятих боїв в **Північній Африці** зайнято **Дерну.** У віддалі 80 км. на південний захід від Дерни німецько-італійські війська зайняли **Ель Мекеллі.** В полон дісталося 6 анґлійських ґенералів, 2 полковники, що виконували ґенеральські обовязки, і 2 *тисячі вояків. Воєнна здобич велитенська.*

Сильні німецькі летунські ескадри перевели низку атак на анґлійський центр воєнного промислу **Бірмінґем** і на важну пристань **Ню-Кестл**, де є корабельні варстати Влучні бомбові поцілли важкого й найважчого калібру спричинили у фабриках зброї, корабельних варстатах і доках великі знищення. Завважено великі пожежі й численні вибухи. Успішно збомбардовано важкі військ. обекти в пристанях **Айпсвіч і Савтгемптон.**

Крім того летунство вело дальшу боротьбу з ворожими торг. кораблями в морському районі довкруги **Анґлії** з великим успіхом. Боеві літаки затопили 9 кораблів загальної містоти **49.000 тон**, у тому числі один великий корабель-цистерну. Крім того ушкоджено бомбами 5 великих кораблів і один контрторпедовець.

Минулої ночі ворог налетів на Північну Німеччину. Головну атаку спрямовано на **Берлін,** де спричинено деякі матеріяльні шкоди. Були вбиті й ранені. Крім того ворог заатакував Емден і Брему. Висліди оборони були замітні.

Ескадри нічних ловецьких літаків під командою ґен. майора Камгубера, та протилетунська й морська артилерія зістрілили 16, попередньої ночі 7 ворожих літаків. Німецький літак зістрілив минулої ночі ворожий літак над зайнятими теренами. Вчора й передучора зістрілено 10 ворожих літаків. Загалом від 8. квітня зістрілено **43 ворожі літаки,** з чого 36 анґлійських і 7 югославянських. Крім того ушкоджено деяке число анґлійських і югославянських літаків. Про*пало 19 німецьких літаків.*

——o——

Італійці сторпедували англійський кружляк

РИМ, 11. IV. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

На **югославянському фронті** продовжується похід італійських військ у долині Сави від місцевості **Країнська Гора.** На югославянському фронті в **Альбанії італійці** припинили зараз на початку ворожі дії в районі **Скутарі** та захопили багато полонених. Італійські кольони посунулися на югославянській території у східньому напрямі з метою зеднатися з німецькими кольонами.

На **грецькому фронті** не було ніяких подій, гідних згадки. Італійські літаки бомбардували ворожі війська і вантажники в околиці **Бенковаццо.** Ескадри італійських бомбовиків знову обкинули бомбами портові уладження у **Шібеніку.** Відділи ловецьких літаків обстріляли скорострільним вогнем оборонні обекти й війська на югославянсько - альбанському фронті. Під **Сльоселею** італійські літаки заатакували в спадному леті 10 заякорених водолітаків. 4 з них знищили, інші 6 поважно ушкодили. Ворожі літаки перелетіли над **Зарою** і скинули кілька бомб, що спричинили деякі шкоди.

Супроти переваги ворожих боевих сил у **Східній Африці** після геройської оборони впала **Массава.** Порт замкнули, його обекти знищили. В східньому районі **Середземного моря** один італійський підводний човен під проводом поручн. Доменіка Романа сторпедував анґлійський кружляк кляси Ліверпуль.

Обосічна політика і стратегія

Краків, 11. квітня 1941.

Ще з передісторії цієї війни, від самого її початку і впродовж усього її дотеперішнього тривання, бачимо виразно дві суперечні течії, два напрямки, питоменні для двох політичних і військових осередків: Берлін намагається льокалізувати війну, звужуючи площину конфліктів, неминучих для збройної розвязки, — Лондон вживає всіх зусиль, щоб до політичного конфлікту і збройної розправи втягнути, як мога, більше держав і народів. Так було з Польщею, яка пішла на воєнну авантюру тільки й виключно під анґлійським натиском (бо навіть Франція годилася на останнє мирове посередництво Італії), так було потім з Норвеґією, Голяндією і Бельґією, так само є тепер з Грецією і Югославією. З усіми вичисленими державами Німеччина хотіла миритися, — з одним (як Польща) вирівнюючи спір мирним шляхом, з іншими (як Норвеґія, Бельґія, Франція та Греція) не маючи взагалі ніякого територіяльного, престіжевого, чи господарського конфлікту.

Ці дві тенденції такі яскраві, що безумовно будуть становити точку виходу для історіософічної оцінки всієї теперішньої війни — колись, з історичної перспективи. Тоді теж покажеться наймаркантніше, хто з обох сторін мав від самого початку правильну лінію. Але, не чекаючи прийдешніх часів, можна вже тепер, на підставі дотеперішніх політичних і воєнних прецеденсів за останніх несповна 20 місяців, виразно бачити, що анґлійська політично-стратеґічна тактика страшенно обосічна. Вона виходить із засновку, що чим довший боевий фронт, більше держав і народів воює, тим для неї, для Анґлії, краще, значить, тим гірше для Німеччини. Льоґічно, кожне поширення воєнної пожежі є для анґлійців радісною подією. Нема сумніву, що й найновішу німецько - сербську й німецько - грецьку війну анґлійська пропаґанда намагається представити як перемогу анґлійської дипльоматії та скріплення анґлійських воєнних надій.

Якщо брати під увагу, що 1) анґлійці хотіли й хотять воювати чужими руками й 2) що у створенні якогонебудь фронту вони бачать відтяження безпосереднього фронту проти анґлійських островів, — то ця анґл. льоґіка зрозуміла. Таксамо зрозуміло, що кожний виступ проти **мирових** дипльоматичних зусиль Німеччини є приємним для **воєнної** політики Анґлії. А проте цей ланцюг льоґічних міркувань заломлюється при самому висновку: з факту поширення полумени навіть на всі континенти й моря зовсім не виникає, що зростає анґлійська безпека і кріпшають вигляди на анґлійську перемогу.

Передусім кожний новий воєнно-політичний партнер, що дає себе зловити на анґлійські обіцянки, в кілька тижнів від початку воєнних дій на його терені — відпадає, як цілком і політично і військово зліквідований, не причинюючись навіть у маленькому ступні до істотного зменшення

в ослаблення німецької збройної потуги. По-друге, за кожним випадком, коли англійці спішать своєму континентальному союзникові з допомогою, — вони вилітають з континенту з великанськими втратами для своєї військової сили, своїх політичних впливів, свого престіжу, свого морального стану. Так було в Норвегії, у Бельгії, у Франції. По-третє, навіть військовий ляік наглядно бачить, що далеко легше перекинути Німеччині частину своєї багато-міліонової армії на будь-який новий відтинок фронту, чи утворити новий фронт проти будь-якого нового багато від неї мілітарно слабшого противника, ніж Англії організувати допоміжний експедиційний корпус, — згори призначений на смерть. Кожному теж ляікові ясно, що в ніякій пропорції не стоять втрати, що їх несе Німеччина на европейських континентальних фронтах завдяки англійській послідовній „політиці окруження", з втратами, що їх несе Англія — з погляду оборонних інтересів англійських островів.

Врешті: дотеперішній досвід показав, що творення нових воєнних фронтів та поширювання площини міжнародніх конфліктів зовсім не відтяжує англійського безпосереднього фронту. Всеодно всьому світові відомо, що війна на всіх фронтах іде фактично лише проти Англії, а не проти її сателітів, отже що політичним осередком конфлікту є конфлікт двох великих політичних концепцій, яких репрезентантами є Англія та Німеччина. І всеодно німецькі атаки безпосередньо проти Англії не тільки через нові фронти не слабнуть, але — немов для підкреслення невичерпальности своїх військових можливостей — з вибухом кожної нової пожежі ще дужче кріпшають. Так було підчас і після норвезької кампанії, так було після англійської катастрофи в Дінкірхен, так було після широко розреклямованих англійських „перемог" на північно-африканському фронті.

І так буде напевне й тепер. Заповіджені годі з весною 1941 р. вже розпочалися. Створився на Балкані новий воєнний фронт. Не треба бути пророком, щоб уявити собі його остаточний вислід. І дуже легка відповідь на питання: чи з ліквідацією того фронту на зразок фронтів норверзького та бельгійського слабша буде Німеччина, чи Англія? Політично, військово, господарсько й морально!

З моментом, коли цю правду освідомлять собі й самі англійці — вони перестануть ганятися за фантомом щораз нових фронтів. Покищо вони вірять у правильність своєї концепції — і женуть щораз нові народи на різню та котяться самі щораз ближче до пропасти.

Напрямні праці наших купців у Ґ. Ґубернаторстві

Хто цікавиться нашим господарським життям у Ген. Ґубернаторстві, той бачить, як воно просто з кожним днем набирає що раз більше орґанізованого характеру — навіть і розпорошені клітини важуться щораз більше в обєднання. Таким саме свідоцтвом були збори українських купців у Кракові 23. березня ц. р. та їх постанови.

Годі нам тут подати ці всі постанови подрібно. Тому обговоримо тільки в загальному нарисі те, що може цікавити й наш загал.

І так зізд цей устійнив докладно, як має кожний купець зокрема, й усі працювати зорґанізовано для врятування українського міста в Ґен. Ґубернаторстві, у почутті відповідальности перед майбутнім народу. Зїзд звернув увагу на плекання купецької традиції, що звязує минуле з теперішнім закріплюючи оці станиці на майбутнє.

Підпорядковуючися вповні наказам Українського Центрального Комітету, зїзд вирішив, що всі українські купці стануть членами секцій торговельників у Комісіях при УДК і при Делеґатурах. Секції Торговельників доложать зусиль, щоб усі українські купці дістали сталий дозвіл на ведення своїх підприємств, тому мають зоорієнтуватися у вимогах влади до купців при видаванні дозволів. Українські купці допоможуть дружньо своїм товаришам навіть капіталом. Для кращого ведення підприємств постановлено створити книговодчо-люстраційне бюро для купців. Цим займеться центральна секція торговельників.

Звернено увагу на новостворені господарські палати, у котрих українські купці повинні також приймати чинну участь через представників українського купецького стану.

Зїзд звернув пильну увагу на вишкіл і дошкіл, доручивши купцям дошколювання себе не тільки на курсах, уладжуваних при УДК, орґанізованих секціями торговельників, але й заочними курсами в Українському Технічно - Господарському Інституті в Подєбрадах.

Зїзд підкреслив велику вагу існування уже в Ґ. Ґ. семи торговельних шкіл з 518 учнями й поручив купцям приміщувати їх у добре ведених фірмах на практику, а перш за все мають приймати практикантів українські купці. Знову ж Центральна Секція Торговельників має подбати про приміщення практикантів також по німецьких фірмах, де вони діставали б найкращий вишкіл.

Зїзд підкреслив, що централею для нашого купецького світу є Українська Господарська Спілка — УГАС — у Кракові, тому купці мають робити свої закупи в УГАС-ці, глядно тільки за посередництвом тієї спілки, чи через українські місцеві гуртівні. З цим вяжеться конечність, щоби кожний український купець став членом УГАС-ки. Очевидно УГАС достосовується до купців так, щоби вони мали потрібні вигоди щодо товарової обслуги, цін та інших вимог.

Також звернув зїзд увагу на капіталові справи. Між іншим вирішено, щоб усі зорґанізовані купці були членами Українбанку з уділами відповідно до своєї маєткової спроможности та щоби виконували розплати по можности тільки через Українбанк шляхом біжучих рахунків і щоби в Українбанку льокували свої гроші.

З признанням зїзд відмітив рішення холмської Секції Торговельників прийти з допомогою українському студентству та закликав усі секції піти слідами холмської. Також з приємністю ствердив розуміння ваги культурних надбань українського купецького світу, чого доказом постанова Секції Торговельників у Ярославі — яка розписала конкурс на написання історичної повісти. Тому поручив гаряче, щоб також інші секції пішли тими слідами.

Ми переконані, що всі ці постанови будуть виконані, що бачили, що наш купецький стан доріс вповні до намічених завдань. Небагатий він ще капіталом, зате засібний запалом праці й жадний фахового знання.

———o———

КОЛИ ПОБАЧИШ ПУШКУ З НАПИСОМ КоДУС — ТЯМ ПРО УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА!

Молодь на практику

Переглядаючи пресу, бачимо, що за цей один рік немало виросло господарських установ на українських землях у Генерал-Губернаторстві. Річ ясна, в порівнянні до того, що тут було перед війною, а не в порівнянні до потреб, бо потреби переростають значно всі ті економічні організації, які вже є сьогодні. Притому всі вони ще заслабі. І може не так фінансово, як через недостачу фахових сил. Це бачимо в кооперативних установах, у приватних торговельних та промислових підприємствах.

Хоче якась установа приняти людей до праці, зголошує конкурс і дістає нераз такі зголошення, що мусить з конкурсових оферентів зрезиґнувати, бо ніхто з них не відповідає вимогам.

Щоби зарадити тому, треба самим собі вишколювати працівників: приймати на практику та підучувати. Головно місцевих, бо саме при всяких змінах залишається на своїх місцях і поведуть далі започатковане діло. Кожна краща кооператива чи інші спілки або промислові підприємства повинні взятися за вишкіл молодих практикантів. Треба, щоби УГАС і кооперативні союзи уладжували курси для працівників, що вже працюють у кооперації. Курси книговодів, справників, курси для голов Надзірних рад, курси для люстраторів та ін.

Не гріш, не фінансова сила є ціллю, а люди. Їх характер і фахове знання — це головний національний капітал.

ВЕЛИКЕ ПРИГНОБЛЕННЯ В ЛОНДОНІ.

ШВАЙЦ. БЕРН, 11. IV. — „Ґазетта де Льозан" довідується з Лондону: В Лондоні велике пригноблення. Хоч міродатні круги мають до ген. Вейвіла повне довіря, та все ж таки не знають, у якій мірі дозріли проєкти співпраці з Югославією у хвилині вибуху війни на південному сході. В Лондоні панує переконання, що боротьба потриває довше та що вона може принести непередбачені удари. В повідомленнях агенції Ройтера віддзеркалюється пригноблення, бо англійці зовсім інакше уявляли собі вислід акції поширення воєнного терену.

———o———

— **ТРАГЕДІЯ НАЦ. МЕНШИН ЮГОСЛАВІЇ.** Один югославянський відділ, що складався з болгар і хорватів, піддався на наказ старшини хорвата, бо дальший опір був безцільний. Безпосередньо потім інший сербський відділ відкрив на них вогонь.

Справа східних жидів

ЯК ПРОБЛЄМА ПРУСЬКОГО УРЯДУ В 18 і 19 СТОЛІТТЯХ.

Під таким наголовком виголосив 28 березня ц. р. д-р Й. Зоммерфельд, референт жидівських справ при „Інституті для наукових дослідів німецького Сходу" доклад, що входив у цикль рефератів у часі „Днів Праці", влаштовуваних цим же інститутом у днях від 27. до 29. березня ц. р.

Реферат був науково обоснований та незвичайно актуальний. Хоч тема торкається жидів у Прусії, то в не меншій мірі цікавить і нас, що стоїмо ще перед отвертим питанням жидівської проблеми на наших землях. Тим то й цікаві для нас методи боротьби з жидівською небезпекою, де б ця боротьба й коли б вона не велася, бо жиди, байдуже, де вони живуть, мають скрізь ті самі риси характеру та вдачі. Прелегент зазначив, що „саме істнування жидів у якомусь народі, або й на його пограниччі, створює для цього народу постійну небезпеку".

Хід думок і висновки реферату:

Жидівська проблема, як предмет заінтересування державних чинників, виринає вперше в Прусії за Фридриха Великого, що — хоч сам дуже толерантний у різних спірних справах — не терпів жидів. Вправді, подібно, як його батько, Фридрих старався, щоб як найшвидше залюднити край, бо від цього узалежнював можливості його господарського розвитку, але не брав під увагу жидів, особливо польських, як кольонізаційного елементу. Не хотів про них навіть чути. Всетаки не відважився на виселення жидів з краю, бо в часі обох слідуючих по собі шлеських війн. могло б це викликати небажані труднощі в життю держави. Аж 17. V. 1750 р. видав король книгу розпорядків щодо жидів, що їх можна звести до таких трьох точок: а) кожне розмноження й збагачення жидів є шкідливе й небезпечне для решти підданих держави; б) тому, що жиди глибоко вкорінились у господарське життя краю, не можна їх усіх відразу усунути, але треба заждати, щоб із їх побуту витягнути якнайбільші користи для держави; в) за право участи в господарськім життю краю зобовязані жиди платити окремі високі данини.

Щоб ці розпорядки перевести в життя, поділено жидів на дві кляси: таких, що мають постійне право побуту в державі (купці й ті, що мають готівку понад 1000 гульденів) і таких, що мають лише часове право побуту й мусять залишити край (біднота, що була лише тягарем для держави). Далі: урядовцям жидівських кагалів заборонено женитись; жидам заказано займатися ремеслом; заборонено набувати доми, бровари, горальні та землю. Заборонено жидам мешкати в селах і зобовязано їх до побуту в містах.

Фридрих Вел. особливо не терпів т. зв. „польських жидів", що покидали гетта й утікали в Прусію, щоб там користати зі свободи. До Прусії манила жидів передусім жадоба легкого зиску. Вони оселювались у прикордонній полосі та займалися пачкарством. Щораз більше польських жидів оселювалось нелегально в Прусії. Дійшло до того, що 22. 11. 1766 видав Фридрих Вел. закон із загрозою, що як не переведеться ця практика, то вижене всіх жидів із Прусії. Не зважаючи на те, жиди під різними притоками вдирались на терен Прусії, передусім в околицю висляної дельти. В міжчасі приходить обсада Шлеська німцями (1741). Бресляв, що був централею торговлі з Польщею й Росією, був принадливим містом для жидівських спекулянтів. Щораз більше їх осідало в Бресляві. Статистика з 18. II. 1742 р. виказує 900 жидівських родин у Бресляві. За два роки мусіло число жидів помітно зрости, коли аж вийшов закон, що в місті Бресляв дозволяється мешкати лише 12 жидівським родинам та одному законоучителеві. Та жиди зуміли так обійти цей закон, що в 1755 р. у Бреславі вже є численна жидівська громада з власною самоуправою.

Найважчою перешкодою в виселенні жидів була ця обставина, що жиди, які потребували багато гроша на посилення торговлі, були страшенно задовжені. Негайне усунення жидів потягнуло б за собою руїну багатьох їх вірителів не-жидів. Час виселення продовжувано жидам до часу сплати їх довгів. В міжчасі жиди знову задовжувалися, отже й надалі оставалась ця сама перешкода й цей самий стан. Другою перешкодою в негайнім вигнанні жидів була неоправдана журба, що міста опустіють; уряд ставав перед безпідставною проблемою: кого дати на місце виселених жидів? По трете толеровано жидів у надії, що вони через свої звязки з заграницею спричинять пожвавлення заграничної торговлі та обміну товарів. Іншою спонукою до лагіднішого трактування жидів було почуття гуманности й журба за дальшу їхню долю. Вкінці найбільшою перепоною в успішній розвязці жидівської проблеми в напрямі цілковитого їх відокремлення від решти населення був фальшивий, нічим неоправданий, погляд про т. зв. незаступність жидів у торговлі. Все таки Фридрих Великий не зважав на ці трудноші й, хоч виконання його розпорядків зупиняли згадані перепони зі сторони льокальних виконних властей, у часі від 1774 до 1785 рр. усунув з Прусії около 6.000 жидів та строгими законами зупинив дальший приплив жидів з Польщі до Прусії.

За Фридриха Вільгельма II. покращало дещо положення жидів. Думка, що жиди, хоч як злі и шкідливі, одначе шляхом перевиховання можуть **стати корисним елементом для держави, або бодай** нешкідливим, здобувала собі чимраз ширші круги. Після розборів Польщі й після влучення зажидівлених польських теренів до Прусії, Прусія дістала чотири разів більше жидів, як досі мала. Тодішній пруський уряд застосував до жидів таку тактику: 1) подбати, щоб жиди надмірно не розмножувалися; 2) тих, що є, уліпшувати, перевиховувати на нешкідливий елемент. Якраз ця думка про ніби то можливість перевиховання жидів спричинила те, що в часі 1793—1806 пруський уряд, хоч шукав розвязки жидівської проблеми — не розвязав її якслід Уряд бачив проблему — та не поставив її на належну площину. Уживав тільки півзасобів та не мав ясно обдуманої мети. Зрештою бракувало також відповідних фільософічно-ідеольогічних заложень. Боротьба з жидами випливала не з якихсь засад, але тільки з конечности оборони господарських інтересів краю.

11. III. 1812 р. появився закон про рівноправність жидів з іншими громадянами й вслід за цим нестримний похід жидів, що скінчився заволодінням цілого промислу, торгівлі й капіталу на територіях б. Польщі.

Вже вдруге в історії покликані були німці до упорядкування жидівського питання на теренах б. Польщі.

Фридрихівська політика видвигнула проблему, але не розвязала її, бо була обоснована на чисто фінансових і господарських принципах та була паралізована думкою про незаступність жидів у господарськім житті держави та про можливість їхнього перевиховання.

Сьогодні німецький уряд, маючи за собою успішно переведену ліквідацію жидівської проблеми на терені Великонімеччини, маючи відповідні засоби, як теоретичні, так і практичні, переводить швидко розвязку жидівського питання і на теренах б. Польщі. Досвід каже, що якраз повне усунення жидів із торговлі й промислу на терені Німеччини спричинило пожвавлення промислу, збагачення торговлі та спрямувало одно й друге на добро держави. Спосіб боротьби пруського уряду з жидами повчає, що не півзасоби, толеранція чи перевиховання всилі розвязати жидівську проблему, але повне відокремлення жидів від нежидівського населення, повне відокремлення від торговлі й промислу, якщо вже не цілковите прогнання з краю.

— БОЛГАРСЬКІ ЧАСОПИСИ підкреслюють, що полонених хорватів, словінців і болгар, яких насильно одягнули в сербські однострої, вітали в Болгарії по братньому.

— ОДИН АМЕРИКАНСЬКИЙ журналіст заявив у турецькому радіо, що англійці зосередять свої віська на південь від Солуня та в околиці Олімпу. Англійці зайняли другу оборонну лінію, але греки мусять воювати в першій лінії на фронті.

БОГДАН ЛЕПКИЙ

49)

Крутіж

Як звечоріло, дворецький попросив до себе Луку.

Лука прийшов виголений і вимитий, вус йому так стирчав, що сорока могла б на ньому сісти. Був це мужчина літ пятьдесяти, невисокий, плечистий, червоний на виду, з маленькими, хитрими очима, з обличчям без виразу й без характеру. Загальне враження: хитрість і жорстокість... Лука Лукавий.

От цими то прикметами він і здобув собі ласку й довірливість свого пана. Хитрий був, як лис, а жорстокий, як рись. Перед ніякими муками не жахався.

Хоч за вірну службу доробився гроша, але на дурничку все таки був ласий; до дворецького наввипередки біг, бо там можна було смачно зїсти й добре попити.

А нині ще більше, ніж коли, бо дворецький чогось був гостеві особливо радий. Поставив куропатви, казав насмажити блинів, не пожалував доброго меду, а що найважніше — зготовив такого спотикача, якого тобі й у Києві не подадуть.

„Що випеш, те й твоє", — приговорював, наливаючи чарку Луці.

Лука випив одну, другу, десяту. Ледви очима кліпав.

По вечері сіли грати в кікса*). Щастя Луці спріяло. Виграв декілька золотих, а виграти таки любив.

Вдоволений і розохочений ледви заліз до своєї хати і, не розбираючись, заснув. Жінки не мав, ключниця його доглядала. Прийшла, зняла чоботи й потягнула за вус:

„Але ж бо стирчить, як дріт".

Витягнула з кишені ключі й пішла-Знала, що Лука рідко коли впивався, але, як підкропив собі, то можна було з гармат стріляти — він спав.

Ключниця була з тих, що й Палажка, і як Палажка свого пана, так вона Луку любила. Чекала тільки нагоди, щоб відплатитися йому за те, що з нею зробив. Нагода траплялася нині.

Дворецький був тут ні при чім. Він вряди-годи запрошував Луку до себе, а нині гостив його, сам не знаючи, чому якраз нині. Так підшепнула Палажка. Казала, що пан не приїде й що погано на дворі, так чому б їм не розвеселитися трохи? Дворецький розвеселився й також спав, як новонароджена дитина.

Ключниця до Палажки прибігла.

„Мій спить, як би макового вивару напився. Підкропила собі собака. Не збудиться аж до рана".

„А що? Маєш?" — спитала довірливо Палажка.

„Маю", — відповіла коротко ключниця й дзеленькнула під запаскою ключами.

„А якби так Лука збудився?"

„Так що! Скажу, що впився, як свиня і ключі на подвір'ї згубив, а я знайшла. Велика річ!"

Маруся голову до подушки притулила й удавала, що спить. Най вони балакають собі в чотири очі.

„Перевізник знає?" — спитала Палажка.

„Він наш".

„А воротар?"

„Також".

„А парубки?"

„Готові".

„Усі?"

(Далі буде.)

---

*) *Гра в карти, сліпий маріяш.*

З голосів преси

Еспанський ключ до перемоги

Про англійську пропаґандивну акцію, цим разом проти влади ген. Франка в Еспанії, пише римський кореспондент „Ноес Вінер Таґблят"-у:

„В Еспанії панує загальне обурення з причини появи одної англійської книжки, в якій проявилася вся британська ненависть супроти Франка та його режіму. Книжка має знаменний наголовок: „Еспанія — ключ до перемоги". Її автор, британський письменник Черлс Дуф, твердить, що Англія потребує для своєї перемоги співпрацю Еспанії. Тому треба там знову привернути республіку, а це могло б статися при негайній інтервенції Англії. Вона мусіла б вислати з Портуґалії до Еспанії експедиційний корпус, який у кількох тижнях розвязав би цілу проблему.

Еспанська преса зареаґувала дуже різко проти цього нечуваного англійського виступу та остерігає еспанців, щоб на всякий випадок сторожко придивлялися до всього, що діється довкола. Виступ Черлса Дуфа називає вона характеристичним проявом почувань, що є всім, тільки не випливом приязні Англії супроти Мадриду".

Дванадцять катеґорій

За вістками із сербського та грецького фронту, англійські частини до середи не прийшли ще до безпосереднього зудару з німцями. Стверджено, що вони всюди вмістилися в другій лінії фронту й ніби пильнують, щоб перша лінія добре билася, не переходячи самі в наступ. Так, напр., часописи подали, що на грецькому фронті англійці взяли під обстріл відступаючих греків та погнали їх назад на лінію бою. Очевидно, що може нині вже примусили їх німці також до бою, але все ж вище подані факти свідчать, як не можна краще, про кольоніяльну ментальність і таке ж психолоґічне наставлення англійців супроти всіх інших народів. Примушувати боротися до останньої краплини крови поляків, французів, сербів, греків, і т. д. — це анґлійське гасло, так влучно окреслене німцями.

Того підходу, що вже вріс в анґлійську душу і в анґлійський розум — самі анґлійці не скривають. Вони вважають це чимось зовсім природним. Навязуючи до цієї характеристики, „Кельніше Ілюстрірте Цтґ." пригадує громадське степенування, що його подав „Дейлі Експрес" перед несповна двома роками, окреслюючи порядок ранґ, себто привілею першенства, на громадській драбині в Анґлії.

„Цей порядок першенства між людьми у „батьківщині парляментаризму й демократії" встановлює дванадцять громадських кляс. Вони такі:

1. Білі люди, королівського роду.
2. Біла шляхта.
3. Англійці, що служили в індійській армії.
4. Англійці, що служили в Індії, але не в індійській армії.
5. Білі, що служили в армії, але не в Індії.
6. Джентелмени взагалі.
7. Джентелмени, яким не з їхньої власної вини зле ведеться у життю.
8. Джентелмени, яким з їхньої власної вини погано живеться.
9. Вибиті з шляху, куди зараховують тих поетів, письменників і т. п., які не придбали власного майна.
10. Звичайні зарібники й службовці білої раси.
11. Люди кольорової раси княжівського роду.
12. Люди кольорової раси взагалі."

Чи це не виглядає на гумористику? А проте воно таке зразково анґлійське!

—o—

Шевченківський концерт у Відні

Відень, у березні 1941 р.

Коли ми після минулорічного Шевченківського концерту у Відні зійшлися на скромний комерс у »Кафé Музеум«, то один з промовців, оцінюючи під свіжим враженням свята поодинокі точки проґрами, був тієї гадки, що осягненого тоді мистецького рівня не вдасться нам мабуть так то легко перевищити іншою імпрезою, і ми всі з тим осудом безумовно погодилися. Але що ми притім усетаки помилялися, на це доказом є Шевченківський концерт цього року, що випав ще краще. Цей осяг треба завдячувати в першу чергу доцільній орґанізаційній роботі Шевченківського Комітету, зокрема голові Комітету, д-рові Маркіянові Дзеровичеві та дириґентові Андрієві Гнатишинові, творцеві й орґанізаторові нашого хору »Бандура«. Притому й напливові молодих артистичних сил, що з усією карністю зуміли підчинитись орґанізаційним потягненням проводу й тому всі завдання були блискуче виконані.

Але погляньмо вперед, хоч коротко, на поодинокі точки концерту.

Почався він »Заповітом« — М. Вербицького — вислуханим приявними в урочистій мовчанці, стоячи. І це був перший, сильно вражаючий момент поетового свята у »Моцартовій Салі« славного віденського Концертґавзу. Саля ця на 900 місць, стрійна архітектурою, незвичайно акустична. На чоловій стіні, з гострими обрисами орґанів, був розвішений розкішний український килим з подобами золотих тризубів на всіх чотирьох кінцях. А на його тлі, серед зелені і квітів — мармурове погруддя поета, повне чудної — справді віщої — вдумливости. Так і здається тобі, що от-от розкриються німії вуста і салею прогремить із гомоном Дніпрової хвилі:

»Вставайте, кайдани порвіте!«

А коли хор — до 50 чоловіка — в тиші раптом замовклої салі стрійно, повагом і в порядку, зразково здисциплінованої дружини виступає на естраду, й амфітеатральним ладом уставляється рядами, то вже це саме вражає вашу душу. Так! Зворушує вас оцей Шевченко в Моцартовій салі, ота врочиста тиша простору, виповненого майже вщерть нашими й чужими гостями, і той хор там на естраді, вилискуючий білими, червоними, синіми, зеленими і золотими красками наших народніх одягів, якого ряди непорушно вдивлені в дириґента. І тут же — несмертельне:

»Як умру, то поховайте...«

— Чи це молитва? — тихо питає мене молоденька віденочка, що сидить біля мене, вражена незвичайним настроєм хвилини.

Але як же не легко відповісти їй на те!

Бо невже ж Шевченкова творчість для нас не повна предивних тайн одинокого у своїм роді Ґенія? Ще й сьогодні?

Говорить про це у своїй промові — в українській і німецькій мовах — голова Святочного Комітету, д-р Маркіян Дзерович, коротко та тепло і з таким зрозумінням творчости поета у відношенні до нашого часу й середовища, що свої й чужинні слухачі дякують йому за його слова рясними оплесками, після чого мужеський хор співає, як свого роду доповнення до »Заповіту« Ф. Колесси, »Іван Підкова«, річ більш героїчного характеру, зрозумілу зокрема нашому слухачеві. Отак від точки до точки контакт між слухачами й виконавцями стає щораз живіший, зокрема, коли на естраді являється відомий челіст, проф. І. Бережницький, що виконав цим разом Барвінського »Думку«, Бортнянського »Рондо« та В. Сл... пана »Ластівку«. Захоплення салі було спонтанне, а вияв слухачів маніфестаційний, так, що мистець був примушений до наддатку. Але й фортепяновий дострій п. Дарії Каранович гідний був гри проф. Бережницького. В останній точці першої частини проґрами виступила оперова співачка, п. Ольга Левко-Антош. Її виразний меццо-сопран проносився в Моцартовій салі з усією приманою, а фортепяновий дострій п. Наталки Ляховичівни — зокрема при »Дощику«, що його пані Левко мусіла повторити — виявився насправді мистецьким пописом.

Другу частину концерту почав мужеський хор відспіванням »Огні горять«, де в першу чергу визначилися сольові голоси, а далі панна Н. Ляховичівна деклямувала Шевченкову »Хустину«, з таким відчуттям красот того епічно-ліричного твору, при оригінальнім фортепяновім акомпаніяменті Р. Климкевича. Після того ж п-ні Д. Карановичева, привітана гарячими оплесками, відіграла Барвінського Суіту. Треба зазначити, що гра п-ні Карановичевої була одною з вершин усього концерту.

З черги п. І. Савка відспівав »Ой Дніпре« та »На майдані« Тичини-Степового. Його бас-баритон помітний своєю силою, гарні ніжні піяна виявились у композиції »На майдані«. Справжньою сензацією вечора став виступ молодого співака тенора, п. Олександра Ройка, який після дебюту на »Українськім Вечорі« в »Дойч-Авсль.-Студ. Клюб-і« співав перед ширшою публикою в Концертґавзі вперше, відспівавши з п. Савкою дует з опери »Тарас Бульба« та Кропивницького »Де ти бродиш, моя доле?« Ройків голос великий, *помітно металічним тембром, дуже гарно вирівнений* як у своїй висоті — тут блискуче »C«! — так і в долині, притому не завважується в нього в найтрудніших партіях ніякої напруги. Про п. Ройка в нас одна думка, а саме, що молода людина з таким голосом і з такою охотою до дальшої праці, як він, заслуговує на підтримку від нашого громадянства, щоб уможливити йому дальші музичні студії.

А завершенням концерту був мужеський хор, який відспівав А. Гнатишина »Садок вишневий коло хати« та ряд народніх пісень в укладі Давидовського. Обі ці точки вийшли гарно, зокрема Гнатишина »Садок вишневий« зробив якнайкраще враження.

Після концерту в Кафé Куффгойзер відбувся комерс, що пройшов під знаком щирого обєднання рідної громади.

Д-р Остап Грицай

—o—

ШУТКА НА ДОПОМОГУ СТУДЕНТО...

Новинки

КАЛЄНДАР

КВІТЕНЬ.

12. Субота — пр. Івана Лїств.
13. Неділя — Квітна.

— УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ — Віддїл Опіки над Молоддю та Родиною — В КРАКОВІ подає до відома всім тим українцям, які покінчили в минулому році інструкторські курси пожежних сторожей, або курси начальників пожежних сторожей, щоби подали свою адресу, подаючи слідуючі дані: прізвище й імя, дату уродження, віроісповідання ,місце замешкання, заняття. Подати, де покінчив курс і в якому часі, чи має документи, які та ким видані. Всі дані конче потрібні до реєстрації інструкторських сил. Звідомлення переслати на адресу: Український Центральний Комітет, Віддїл Опіки над Молоддю та Родиною, Краків, вул. Зелена 26 (Украінішер Гавптаусшусс ін Кракау, Грінегассе 26). 1436 1-4

— ЗІЗД ПРАВНИКІВ 13. і 14. IV. ц. р. з причини відомих часових обмежень залізничого руху не відбудеться. Новий речинець зізду буде своєчасно поданий до відома. Проситься всі Правничі Секції переслати негайно поіменний список учасників зізду для виєднання їм дозволів на переїзд і поворот залізницею. — Правнича Секція при УЦК.

— В ЯРОСЛАВІ відбудеться в суботу, 12. квітня ц. р. в год. 19.15, другий ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР п. н. „Береза Картузька в літературі", в домівці Т-ва „Родина" при вул. Церковній. — За Провід Секції Товариської Культури при Т-ві „Родина" — Осип Вергун.

— СХОДИНИ СТУДЕНТСЬКОЇ СЕКЦІЇ ПРИ УДК в Кракові відбудуться в суботу 12. квітня ц. р. в домівці при вул. Баторого 10/1 в год. 19.30 з інформаційним рефератом „Завдання КоДУС-у". Приявність усіх студентів обовязкова!

— „УКРАЇНІКА" В СЛОВАЦЬКІЙ ПРЕСІ. Братиславський „Франтішкански Обзор", квартальник богословів, помістив в 1. ч. 6-го річника 1940 р. статтю „Про ювилей 950-літньої річниці хрещення України 988—1938", в 2. і 3. ч. довшу розвідку про історію Василіянського Чину, в 1. ч. з 1941 р. — довшу фільософічну розвідку. В історії про Василіянський Чин подано його заснування, розвиток у східньо-римській імперії, про Василіян в Україні від часу прийняття християнства, про церковну й культурну працю. Про ювилей хрещення України, про Чин СВВ, оснування манастирів від XI. ст. написані статті в латинській мові, для інформації чужинців. Фільософічну статтю в латинській мові написав о. М. Каровець ЧСВВ.

— ЗАМІСТЬ ВІНКА на могилу бувшого пароха й заслуженого на культурно-освітньому й економічному полі Громадянина в Раво-Руському повіті, бл. п. О. АНТОНА ТВЕРДОХЛІБА, що помер 24. III. 1941 р. в Смільнику, складаємо 20 зол. на передплату журн. „Малі Друзі" для вбогої української дітвори в Смільнику. — Степан і Наталка Совики. 1435 1-1

Головна комісія пакту трьох

БЕРЛІН, 11. IV. — Під проводом німецького міністра закорд. справ, фон Рібентропа відбулося в четвер засідання головної комісії пакту трьох великодержав, що її основали після підписання цього пакту для скріплення співпраці між Німеччиною, Італією та Японією. Як постійні уповноважені своїх урядів узяли у цьому засіданні італійський амбасадор Діно Альфієрі та японський амбасадор ґен. Гікота Ошіма. Фон Рібентроп дав перегляд дотеперішньої співпраці на політичному, військовому й господарському тлі. Устійнено напрямні й вказівки дальшої співпраці для підкомісій на різних ділянках.

Британський консулят в Скоплє арсеналом

СКОПЛЄ, 11. IV. — Після того, як нім. війська ввійшли до Скопле, в тамошньому анґлійському консуляті знайшли такі матеріяли, які незаперечно доказують, що між анґлійськими дипльоматичними представництвами і Секрет Сервис та сербськими військовими орґанізаціями, які брали участь у білгородському державному перевороті, істнували тісні звязки. Підчас оглядин будинку британського консуляту знайшли в ньому спеціяльну кімнату, призначену на арсенал різних матеріялів, що їх вживають змовники. Побіч великої кількости вибухових матеріялів, яких вживають для саботажів, було там багато таких самих матеріялів, необхідних для виробу годинникових бомб. Дальше знайшли там автоматичні пістолі, динаміт, запальні шнури, складові частини тайної радіовисильні і американський скоростріл найновішої конструкції. Крім того всього було там ще багато ручних валіз з іншими матеріялами для саботажників. На підставі того всього можна здогадуватися, що німецькі війська зовсім несподівано для анґл. аґентів захопили Скопле.

Матсуока про політику Білгороду

ТОКІО, 11. IV. — Японський мін. закорд. справ Матсуока заявив у Москві, як повідомляє „Токіо Асагі Шімбун" ось що: „Югославія повела політику, що є діянням проти вірности. Японія, як партнер пакту трьох, не може того не бачити. Я певний, що Німеччина скоро переможе і що незабаром запанують на Балкані мирні відносини".

Переговори між Токіом і Москвою

ТОКІО, 11. IV. — Заступник японського міністра закордонних справ Огаші сказав у четвер на конференції японських ґубернаторів, що переговори між Японією та Совітським Союзом проходять без труднощів. Під цю пору ведуться переговори про риболовлю і торговлю. Незабаром переговори закінчаться успішно, бо назагал уже дійшло до того, що досягли порозуміння у поглядах між Японією та Совітським Союзом.

Словаччина зірвала дипльоматичні взаємини з Югославією

БРАТИСЛАВА, 11. IV. — Словацький уряд припинив дипльоматичні взаємини з Югославією. Минулої середи в полудне словацький уряд передав югославянському відпоручникові Сімічові ноту, що пояснила припинення дипльоматичних взаємин ворожим відношенням Югославії до союзників Словаччини — Німеччини й держав, що приєдналися до пакту трьох. Словацький представник у Білгороді д-р Цекар уже приїхав до краю. Югославянський відпоручник покине Словаччину незабаром.

Короткі вістки

— АНҐЛІЙСЬКА ПРЕСА вже почала приготовляти громадянство до невдачі на Балкані. Військовий співробітник „Таймса" заявляє, що рішення Анґлії дати військову поміч для Югославії та Греції це великий риск. Він остерігає перед усяким оптимізмом.

— 9. IV. ц. р. данський уряд проголосив відозву, в якій стверджує, що Данія щасливіше перебула минулий рік, як про те можна було зпочатку думати. Це стало можливе тому, що данське населення поводилося гідно й німецькі збройні сили, що були примушені обсадити Данію, виявили повне зрозуміння почувань і настроїв населення.

— КОМАНДАНТ грецької армії в Македонії, що 9. IV. піддалася німцям, ґен. Бакупулюс, склав заяву, що тоді, коли греки по-геройськи воювали на фронті, анґлійці зірвали міст на Вардарі. Ця ганебна поведінка анґлійців спричинила рішення скласти зброю.

— ДЕЯКІ ЧАСТИНИ грецької армії в Македонії перейшли до Туреччини. При переході границі відібрала їм зброю турецька прикордонна сторожа.

— В РУМУНІЇ проголосили загострення кар за державну зраду й шпіонську діяльність. За ті злочини, що досі були карані позбавленням волі, каратимуть тепер карою смерти, за інші такі злочини грозять досмертні примусові роботи .

— АНҐЛІЙСЬКИЙ ҐЕН. ШТАБ у Каїрі предложив єгипетському урядові вислати єгипетські війська проти німецьких військ, що наступають. В Каїрі думають, що це предложення відкинуть.

— СЕРБСЬКІ ВІЙСЬКА намагалися 8. IV. перейти мадярський кордон і вдарити на Капошвар. Мадярські прикордонні відділи відкрили вогонь та відперли сербів.

— МАДЯРСЬКИЙ МІНІСТР ВІЙНИ видав розпорядок, що власники вантажних самоходів мають вразі потреби віддати до диспозиції держави свої самоходи.

— АНҐЛІЙСЬКА КАБЛЕВА СТАЦІЯ у Віґо, що вдержувала звязок з Америкою, перервала свою працю. Пояснюють це воєнними діями. Еспанських Урядовців звільнили.

МАКЕДОНЦІ ВІТАЮТЬ НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА

СОФІЯ, 11. IV. — Болгарський часопис „Зора" пише, що македонське населення Скопля (Іскібу), найбільшого міста Македонії під сербською займанщиною, вітало з радістю німецькі війська при їх вмарші. „Всі доми — пише „Зора" — стоять отвором перед німецькими вояками, їх прикрашували квітами та вітали болгарським привітом".

СХОДИНИ КОМІСІЇ АДМІНІСТРАЦІЙНОГО І ДЕРЖАВНОГО ПРАВА.

Дня 7. квітня в год. 19-ій відбулися сходини комісії адміністраційного і державного права з рефератом доцента **д-ра Ярослава Падоха** про „Правні підстави нової Німеччини". Після того, як голова комісії **д-р Павло Лисяк** відкрив сходини і привітав присутніх, голова УДК **д-р Володимир Загайкевич** склав прелегентові з нагоди його недавньої габілітації сердечні побажання від загалу присутніх товаришів-правників. Прелегент подякував за вислови признання і зазначив, що його бажанням є оправдати свій новий науковий титул. Опісля д-р Падох відчитав свою доповідь про „Правні підстави нової Німеччини". Основою тієї доповіді стала обширна оцінка праці Ген. Губернатора д-ра Франка про підстави нового німецького революційного права й власні рефлексії прелегента, що виринули при читанні згаданої книжки. Переможну творчу революцію пізнається — казав прелегент — із законодавства. Підставою нового німецького права стали раса, земля, праця, держава (не штат, але райх!), честь.

Всі ті підставові засади випливають з глибини германського духа. Прелегент заторкнув расове, земельне й робітниче законодавство нової Німеччини. Особливо цікава була та частина доповіді, що відносилася до організації верховної влади: Фірер є головою держави, шефом уряду, найвищим вождом збройних сил, законодавцем і суддею. Це цілковито щось нове в европейському державному праві. Прелеґент торкнувся при тій нагоді відомої теорії поділу, а радше розділу влади Монтеск'є. Цікаві були також думки, звязані з новим німецьким поняттям чести. Німецьке нове право находиться в постійному розвитку, німецьке поняття держави заслуговує на якнайбільшу увагу, бо це є щось зовсім нове.

В дискусії взяли участь пп.: д-р Лисяк, інж. Совенко, м-р Богун і м-р Козак. Особливо цікаві й повчальні були завваги голови комісії д-ра Лисяка, сперті на глибокому знанні сучасного німецького права, господарства і націонал-соціялістичного світогляду.

Посмертна згадка

† Д-р Євген Трешневський

Бл. п. д-р Євген Трешневський, лікар у Щирці помер тім 28. I. 1941 р. Родився в 1872 р., як син пароха в Угерську, біля Стрия, медичні студії покінчив на університеті в Кракові. Спершу осів як лікар у Перегінську, а відтак перенісся до Щирця і там прожив около 40 літ. З пок. о. Фолисом організував Щиреччину. В літах 1918-19 був лікарем УГА. По відвороті нашої армії, арештований поляками та інтернований у Стшалкові, по кількох місяцях був конфінований у Щирці. Залишив удову з Небиловців і дві доні. — В. Й. П.!

— **БОЛГАРСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ** (собраніє) ухвалив без дискусії проєкт надзвичайного кредиту в сумі 2,2 міліярдів левів на оборону краю.

— **АМЕРИКАНСЬКІ** часописи подають, що югославянський посол у Злучених Державах заявив в імені свойого уряду, що віддає до розпорядимости Анґлії всі свої торговельні кораблі. Югославянська торговельна фльота нараховувала 35—40 кораблів загальної містоти 80—100.000 тон. 18—20 югославянських кораблів є в американських пристанях.

— **КОРЕСПОНДЕНТ** британської пресової аґенції Ройтера Тайґ зазначує, що анґлійські кораблі від тижнів привозили до Греції військо, артилерію, муніцію та інші засоби. Це ще один доказ, що Анґлія перекинула до Греції дуже багато своїх сил.

— **ПАПСЬКИЙ** нунцій у Німеччині Орсеніґо, що недавно відвідав один табор полонених, висловився з признанням про приміщення для полонених та організацію релігійної опіки. Між полоненими є також кількасот світських духовних і монахів та деяке число студентів богословії.

— **КАТОЛИЦЬКИЙ** єпископ Ульстеру (північної частини Ірляндії) жаліється на переслідування католиків, що триває від 1933 р. Поліція розбиває прикладами крісів двері до помешкань священиків. Були випадки зневаги богослужень. Жінкам і дітям погрожували бомбами.

— **СТАРШИНИ** анґлійського ґенерального штабу в Туреччині, що відвідували оборонні уладження в Тракії, вернулися минулого четверга до Анкари.

ОГОЛОШЕННЯ

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., ¼ сторінки 180 зол., ⅛ сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Ґубернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79